

ת"פ 21180/01/22 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 21180-01-22 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני	כבוד השופטת זהר דיבון סגל
בעניין:	מדינת ישראל
המאשימה	באמצעות יחידת תביעות שלוחת רחובות
	ע"י ב"כ עוה"ד חן זערור
הנאשם	פלוני
	ע"י ב"כ עוה"ד רותם ניר וגב' נופר בן שימול

גזר דין

1. הנאשם הודה בהתאם להסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן והורשע בשתי עבירות של איומים - לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). כחלק מהסדר הטיעון שלא כלל הסכמה לעניין העונש התבקש שירות המבחן להגיש תסקיר אשר ייבחן את נסיבותיו האישיות, נסיבות ביצוע העבירה ויעביר המלצותיו לבית המשפט. לבקשת ההגנה, התבקש שירות המבחן להתייחס גם לסוגיית ההרשעה.

עובדות כתב האישום המתוקן

2. לפי האישום השלישי, ביום 29.10.2021, בשעה שאינה ידועה למאשימה במדויק, איים הנאשם על אשתו (להלן: המתלוננת) באומרו "אם לא תצאי (מהבית), את תצאי באלונקה, אני אדקור אותך, אני גומר אותך, אני אשב עליך מאסר עולם, אני מכין את כל השטח בשביל זה".

3. לפי האישום הרביעי, ביום 30.10.2021 בשעה 18:30 לערך, ניגש הנאשם למתלוננת ואמר לה כי הוא שונא אותה שנאת מוות. המתלוננת ענתה לנאשם כי הוא מוזמן לעזוב את הבית, או אז, איים הנאשם על המתלוננת באומרו: "אני אתקשר לכל המשפחה שלך שאם הם לא לוקחים אותך מפה אני הולך לשבת עליך מאסר עולם". באותן הנסיבות, הזמינה המתלוננת משטרה לבית. בהמשך, יצא הנאשם מהבית, התקשר לאמה של המתלוננת, וביקש ממנה לומר למתלוננת לבטל את התלונה אחרת הוא "גומר עליה" והיא תסבול ממנו.

תסקיר מבחן מיום 20.12.2022 (להלן: התסקיר)

4. מהתסקיר עולה כי הנאשם, כבן 36, נשוי ואב ל-2 בנות קטניות, גר בעיר רחובות עם משפחתו ועובד כמנהל חנות בגדים שבבעלותו מזה כ-15 שנים. הנאשם הוא הבן הצעיר מבין 4 אחים, הוריו התגרשו כאשר היה צעיר, אביו נהרג בשריפה לפני כ-8 שנים ומותו הטראגי השפיע על הנאשם רבות, לדבריו מתמודד עם בעיות שינה ומצב נפשי מורכב וצורך קנאביס רפואי ברישיון לטיפול. הנאשם השלים 10 שנות לימוד ועזב את המסגרת הלימודית לצורך סיוע בכלכלת הבית. לדבריו התגייס לצה"ל אך שוחרר לאחר כ-6 חודשים, לאור המצב הכלכלי בבית הוריו. עם שחרורו, פתח את העסק בו עובד עד היום כאמור. הנאשם מסר כי מתמודד עם חובות בסך 240,000 ₪, אותם מתקשה להחזיר, ומסתייע באמו מבחינה כלכלית.

5. לנאשם אין הרשעות קודמות ולא פתוחים כנגדו תיקי מב"ד נוספים. לשירות המבחן קיימת היכרות קודמת עם הנאשם משנת 2011, במסגרתה נרשמה התרשמות מבחור צעיר שעשה שימוש בסמים על רקע מצב משברי בחייו, אך מצליח להתמודד ומקדם מצבו, בדיקות שתן שמסר יצאו נקיות משרידי סם, ולכן המליץ שירות המבחן על הטלת צו של"צ אותה עת.

6. הנאשם מסר כי הכיר את המתלוננת בשנת 2010, לאחר קשר זוגי משך שנתיים וחצי נישאו. לדבריו, תחילה הייתה מערכת היחסים ביניהם אידיאלית וללא קונפליקטים ואולם בהמשך החלו ויכוחים בנוגע לחינוך של בנותיהם וניהול משק הבית, ללא אלימות. לתחושתו, מידת השפעתו בבית הייתה מצומצמת ולנוכח מעורבות חמותו במצבם ומשבר הקורונה שהעמיק את הלחץ הכלכלי, הריבים בינו ובין המתלוננת הסלימו לכדי צעקות ואלימות מילולית הדדית. הנאשם מסר לשירות המבחן כי עם ביצוע העבירה, ניגש באופן עצמאי לקבלת עזרת במרכז "דולב" ומאז ועד היום מנהל מערכת יחסים תקינה ומיטיבה עם המתלוננת, והשניים מנהלים שיח מכבד ופועלים יחד לטובת משפחתם.

7. בהתייחסותו לביצוע העבירות, שיתף הנאשם כי ברקע הדברים שרר מתח בינו ובין המתלוננת, מסר כי התקשה להכיל את כעסה ונוכח תחושות של עלבון איים עליה כאשר לא התכוון לפגוע בה באופן ממשי. שירות המבחן התרשם כי הנאשם חש חרטה וצער על התנהלותו וניכר כי מתבייש בה.

8. בשיחה שערך שירות המבחן עם המתלוננת, זו תיארה את מערכת היחסים הזוגית כטובה. עוד מסרה כי לאורך השנים הייתה ביניהם אלימות מילולית הדדית ושללה אלימות פיזית, אך עם שילובו במרכז "דולב" וכן טיפול זוגי שערכו, רואה שינוי בהתנהגותו והפסקה בהסלמה בוויכוחים ביניהם. המתלוננת הדגישה כי לא חוששת מפני הנאשם ומעוניינת בהמשך קיום מערכת יחסים זוגית עמו. כן הביעה חשש מפני עונש שיפגע בעבודתו ובכלכלת משפחתם.

10. ממכתב מסכם ממרכז "דולב" בדבר השתלבות הנאשם במקום, עולה כי האחרון השתלב בטיפול פרטני ביום 1.2.2022, והפסיק את הטיפול לאחר 12 מפגשים. כן נמסר כי לא התקיים עמו קשר רציף, אך כאשר כן הגיע לשיחות העלה תכנים משמעותיים. גורמי הטיפול התרשמו כי התהליך לא מוצה והוצע לנאשם להמשיך טיפול במסגרת קבוצה טיפולית אך הנאשם סירב. בהקשר לכך מסר הנאשם לשירות המבחן כי הרגיש שמיצה את הטיפול במרכז "דולב". שירות המבחן שיקף לו את ההערכה המקצועית של גורמי הטיפול והצרכים הטיפוליים, והנאשם הסכים להשתלב מחדש במרכז כדי להעמיק בקשייו ולבחון מטרות נוספות בטיפול. עוד מסר הנאשם לשירות המבחן כי חושש מהרשעה בדיון משום שמעוניין להשתלב במקום עבודה נוסף בחברת קוסמטיקה כאיש שיווק ותנאי להעסקתו במקום הוא היעדר הרשעות בדיון (הוצג מסמך לשירות המבחן).

11. בין גורמי הסיכון, התייחס שירות המבחן לחומרת העבירות, אופי האיומים, קשיו של הנאשם בוויסות דחפיו, סף תסכול נמוך, התנהגות אימפולסיבית, היעדר יכולתו לפעול בשיקול דעת במצבי קונפליקט, והעובדה כי עשוי לפעול באלימות במערכת הזוגית בעת משבר ובמצבים של תסכול ומצוקה. בין גורמי הסיכוי לשיקום, לקח בחשבון את יכולותיו התפקודיות התקינות של הנאשם, ניהול אורח חיים נורמטיבי, העובדה כי נעדר הרשעות קודמות, מידת הבנתו באשר למצבו, לקיחת אחריות ופנייתו לטיפול בתחום האלימות במשפחה עוד בטרם הופנה לשירות המבחן, שיתוף פעולה מול שירות המבחן, וכן הבעת רצון ונכונות לקדם מצבו ולהשתלב בטיפול.

12. נוכח העובדה כי שירות המבחן התרשם מנזקקות טיפוליות ייעודית בתחום האלימות הזוגית, דיווחי המתלוננת על היעדר התנהלות אלימה מצד הנאשם מיום ביצוע העבירות, התרשמות שירות המבחן מנכונות הנאשם להמשיך ולשתף פעולה, להשתלב בטיפול כך כגורם מפחית סיכון, המליץ שירות המבחן על העמדת הנאשם בצו מבחן למשך שנה.

13. באשר לשאלת ביטול הרשעת הנאשם, המליץ שירות המבחן על ביטול הרשעתו בדין לצד צו מבחן. זאת נוכח העדר הרשעות קודמות, לקיחת אחריות, החרטה שמביע הנאשם על מעשיו, שיתוף פעולה שלו עם שירות המבחן, תפקוד תקין לאורך השנים ופגיעה אפשרית בפן התעסוקתי אשר עלולה להוות גורם דחק ולהפר את האיזון שמתקיים כיום בין בני הזוג.

טיעוני הצדדים לעונש

14. ב"כ המאשימה בטיעוניה עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם ולמידת הפגיעה בהם, שלווה נפשה ובטחונה של המתלוננת ובני משפחתה. חומרה יתרה ביקשה לראות בביצוע האיומים על רקע רצונה של המתלוננת בפרידה, סמיכות הזמנים בין האירועים, טיבם ואופיים של האיומים הנמצאים על הצד הגבוה של מנעד החומרה והטילו אימה ופחד על המתלוננת ומשפחתה, ועל מידת הפחד אפשרי ללמוד מעצם הפנייה המידית למשטרה. עוד סבורה המאשימה כי העברת המסר למתלוננת דרך אמה נועד להביא לביטול התלונה ויש לראות במעשה כניסיון לשבש הליכים. לפיכך עתרה המאשימה למתחם ענישה 4-16 חודשים ותמכה עמדתה בפסיקה.

15. באשר לקביעת העונש בגדרי המתחם זקפה המאשימה לטובת הנאשם את גילו ונסיבותיו האישיות, העדר הרשעות קודמות, ההודאה ולקיחת האחריות. לצד זאת, הפנתה לנזקקות הטיפולית כעולה מהתסקיר, חוסר העקביות בטיפול, התעלמות הנאשם מהמלצות גורמי הטיפול והקושי בקידום הטיפול כיום. כמו כן, לטעם המאשימה, המלצת שירות המבחן להימנע מהרשעה במקרה זה, אינה הולמת את חומרת העבירה ותוצאותיה ואינה עומדת במבחנים שנקבעו בהלכה הפסוקה, דהיינו, הנאשם לא השלים הליך טיפולי מיטבי ולא הוכיח קיומו של נזק קונקרטי בעתידו המקצועי.

16. מטעמים אלו העונש הראוי לנאשם, כך לדברי המאשימה, הוא 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי והתחייבות.

17. בא כוח הנאשם בטיעונו עמד על הנסיבות הרבות המצדיקות לטעמו את ביטולה של הרשעה. בתוך כך הפנה לתיקון כתב האישום, והעובדה כי העבירות בוצעו על רקע קשיים כלכליים ומתח שנוצר במסגרת המשפחה. לטעמו אלו מלמדים על חומרה פחותה. באשר לנסיבות שאינן קשורות הפנה בא כוח הנאשם, להעדר הרשעות קודמות, לא נפתחו תיקים נוספים, הנאשם נטל אחריות על מעשיו, נסיבות חייו הובילו אותו להכיר בצורך שלו בתיקון דרכיו, הוא פנה באופן עצמאי למרכז "דולב" ולקבלת טיפול פרטני וזוגי. לתפיסתו, אין לטעון כי הטיפול לא היה רצוף שכן הנאשם משתף פעולה עם שירות המבחן אף נתן הסכמתו להמשך טיפול ולראייה בחודש ינואר גם החל פעם נוספת לקחת חלק בטיפול פרטני. עוד נטען כי הרשעה עשויה לפגוע בעתידו המקצועי של הנאשם הן משום שאיפותיו להשתלב בתחומים נוספים מעבר לתחום הביגוד בו עובד כעצמאי, ושאלת העסקתו תבחן רק במידה ולא יורשע בדין (טענ/1) והן משום שהנאשם השתתף בקורס הכשרה כמתווך מקרקעין וקבלת הרישיון עלולה להיתקל בקושי לנוכח ההרשעה (טענ/2).

18. הנאשם בדברו האחרון מסר את הדברים הבאים: "מצטער קודם כל. אני לא עובד בחברת קוסמטיקה, אני עובד בחברת מותגים ברמלה שאני שותף בה, וזה במשך 15 שנים, ובמקביל אני רוצה עוד עבודה. אני עובד משעה תשע בבוקר ועד תשע בערב. חילקתי עם השותף שלי את העבודה, והורדתי במשכורת, כדי שאוכל לעבוד בחוץ שזה בעצם העבודה בתחום הקוסמטיקה שאני מעוניין לעבוד שם. אני מבין שעשיתי מעשה שמבחינת כלב נובח לא נוסך. זה יצא לי בלהט הדברים. כל יום ראשון במשך שעה ורבע אני משתתף בקבוצה בדולב. אני הלכתי לטיפול מרצוני ואומרם לי הפסקת, המליצו לי ללכת לקבוצה ואמרתי לא, לא אמרו לי שרוצים להמשיך לטפל בי ואני עצרתי. זה לא היה ככה.

זה היה לפחות 22 מפגשים ולא 12. העבודה שלי היום זה לאחות את התא המשפחתי והילדות, עבודות שירות זה יכול לגמור אותי, גם מבחינה כלכלית, אני המפרנס העיקרי. מה שתחליטי מקובל עלי באהבה".

דיון והכרעה

19. אפתח פרק זה ואומר כי יש לקבוע מתחם ענישה אחד ביחס לשני האישומים. עסקין בשני אירועים המתרחשים בסמיכות זמנים זה לזה והם בוצעו כלפי המתלוננת ובעלי אופי דומה. ההלכות שנקבעו בעניין הגדרת המונח "אירוע" ידועות ומוכרות ולא מצאתי לחזור על הדברים (ראו ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2021), ע"פ 5643/14 עיסא נ' מדינת ישראל (24.6.2015), ע"פ 2519/14 אבו קיעאן נ' מדינת ישראל (29.12.2014), 1261/15 דלאל נ' מדינת ישראל (13.9.2015)).

קביעת מתחם העונש ההולם

20. מתחם העונש ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, והכל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

21. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם הם זכותו של אדם לכבוד, לשלוות נפש ולתחושת ביטחון. עבירות אלימות פיזית ומילולית במשפחה הפכו זה מכבר לרעה חולה. פעמים רבות, מעשי אלימות ברף חומרה נמוך באופן יחסי מתגלים בדיעבד כתמרור אזהרה מפני ביצוען של עבירות חמורות בהרבה. מכאן התווה בית המשפט העליון מדיניות מחמירה באשר לעבירות מעין אלו. ראו רע"פ 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל (28.01.2021) בו נקבע:

"כפי שהודגש לא אחת, יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה כלפי עבירות אלימות במשפחה - ואלימות בין בני זוג בפרט - על מנת למגר תופעה נפסדת זו. זאת, בין היתר לנוכח הקושי הקיים לעיתים בחשיפת עבירות אלו, המבוצעות בהסתר מאחורי מפתן הדלת; הפגיעה הקשה שהן מסבות לתחושת הביטחון של בני המשפחה - וקורבנות המעשים בפרט; והחשש מהסלמת המעשים באופן העלול אף לסכן את חיי בני המשפחה, ובהם בת זוגו של התוקף (ראו והשוו רע"פ 1884/19 פלוני נ' מדינת ישראל (14.3.2019))."

22. ע"פ 3011/17 פרץ נ' מדינת ישראל (31.01.2019):

"שנת 2018, אשר הסתיימה לפני שבועות אחדים בקול זעקה מרה, לימדה כי ממשות הסכנה הנשקפת לנשים מאלימות במשפחה איננה נחלת העבר. במהלך שנה אחת בלבד נרצחו 26 נשים על ידי בני זוגן וקרוביהן - נתון מצמרר המשקף מציאות חברתית קשה עמה לא ניתן להשלים. בית משפט זה עמד, וחזר ועמד, על החשיבות העליונה של מיגור תופעת האלימות נגד נשים על ידי בני זוגן, בין השאר באמצעות ענישה מחמירה ובלתי מתפשרת. לפני למעלה מעשור ציין השופט אדמונד לוי ז"ל את הדברים הבאים: "חדשות לבקרים אנו מתבשרים על גבר נוסף שחבל בבת-זוגו, ולא מעטים הם המקרים שהתקיפות הסתיימו במותה של הקורבן. את הרוח הרעה הזו יש לעקור מן השורש, ומקום שהסברה וחינוך לא עושים את שלהם, מצווה בית המשפט לתרום את תרומתו בדרך הענישה שינהיג" (ע"פ 618/06 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (19.3.2007)).

חברתי, השופטת ענת ברון, ביטאה רעיון דומה בדברים נכוחים שנכתבו זה לא מכבר: "ההיקף הוא עצום,

ועם זאת - את סימני האלימות נושאת כל אחת מקורבנות האלימות על גופה, בבשרה, ובנפשה כשהיא לגמרי לבדה. ולא פעם כאשר היא כבר מוצאת בתוכה את תעצומות הנפש הדרושים לה על מנת למלט נפשה מן המתעלל, היא מוצאת שחיצו ביקורתה של המשפחה והסביבה הקרובה מופנים דווקא כלפיה. במצב דברים זה, נשים רבות נתקלות בקושי ממשי לגדוע את מעגל האלימות נגדן, ואף להתלונן לא יעזו. ענישה הולמת ומרתיעה בעבירות מסוג זה, כבמקרה דנן, יש בה משום הכרה בהשפלה ובמצוקה הנוראה שחוזה אישה הנתונה לדיכוי ואלימות מצד בן זוגה; כמו גם העלאת המודעות לתופעה של אלימות נגד נשים, שהיקפה כאמור ניכר ומדאיג" (ע"פ 1474/14 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (15.12.2015)).

ואכן, השנים חולפות, נדמה לנו שאנו צועדים קדימה לעבר עולם מתקדם ושוויוני יותר, ואולם, לדאבון הלב, בתחום האלימות נגד נשים מצד בני זוגן וקרוביהן עולם כעוולתו נוהג. במצב דברים זה ענישה מחמירה נגד בני זוג אלימים הייתה ועודנה צורך השעה, ועובדה מצערת זו מפחיתה את המשקל שניתן לייחס לשיקולי ענישה אחרים, כדוגמת נסיבותיו האישיות של המערער".

23. בטרם אדון בפרטי המקרה הקונקרטי, נתייחס למדיניות הענישה הנהוגה וזאת ככלי עזר ושיקול בקביעת מתחם העונש הראוי. עיון בפסיקה המקובלת מגלה כי במרבית המקרים בהם עבירת האיומים עומדת בבדידותה ולא נלווה לה אקט פיזי אלימים וללא שימוש באמצעי מדגים להמחשת האיומים, נוהגים בתי המשפט לקבוע את הגבול התחתון של מתחם הענישה במאסר מותנה ובמקרים חמורים יותר במספר חודשי מאסר ספורים. בעוד שהגבול העליון של המתחם משתנה בין 8-12 חודשי מאסר. ובמובן זה, אין דין איומים שהושמעו בטלפון כדין איומים שהושמעו פנים אל פנים או בנוכחותם של אחרים, ואין דין איום חד פעמי כדין רצף של איומים. ולמותר לציין כי זהות המאיים והמאויים והקשר ביניהם הם בבחינת נסיבה המשפיעה גם היא על גבולות המתחם.

24. להלן פסקי דין אותם מצאתי כרלבנטיים לעניין קביעת גבולות המתחם. עפ"ג 42238-08-20 קטייב נ' מדינת ישראל (13.12.2020); עפ"ג 33513-01-15 מדינת ישראל נ' קובלדין (21.4.2015); ת.פ 55811-05-19 מדינת ישראל נ' שבתאי (22.12.2021); ת"פ 65493-11-20 מדינת ישראל נ' אסי (15.2.2021); ת"פ 38312-08-18 מדינת ישראל נ' ורון (24.2.2020); ת"פ 41124-11-17 מדינת ישראל נ' גאזלה (12.7.2020); ת"פ 21260-07-18 מדינת ישראל נ' אלבז (1.7.2020); ת"פ 68426-07-18 מדינת ישראל נ' ברכה (19.10.2020); ת"פ 51327-01-19 מדינת ישראל נ' איס (15.5.2019); ת.פ 28482-05-20 מדינת ישראל נ' לוי (4.8.2020) - הוצג על ידי המאשימה; ת"פ 63905-06-17 מדינת ישראל נ' יאגני (17.12.2019); ת"פ 15093-08-17 מדינת ישראל נ' מילשטיין (2.5.2019); ת"פ 49629-11-18 מדינת ישראל נ' קרחוב (5.3.2019); ת"פ 25151-07-17 מדינת ישראל נ' פלוני (12.09.2018); ת"פ 25151-07-17 מדינת ישראל נ' גאולה (12.9.2018); ת"פ 34898-07-15 מדינת ישראל נ' ישקביץ (10.07.2018).

25. ועתה לבחינת העבירה בנסיבותיה. הנאשם פגע בשלוות נפשה של המתלוננת, רעייתו מזה מספר שנים, ובזכותה היסודית והטבעית לכבוד ולתחושת ביטחון. הנאשם הפר ברגע אחד את האמון ששרר בין בני הזוג, ובשני מועדים, במהלך יכוח, השמיע באוזניה איומים בוטים וקשים שנועדו להטיל פחד ואימה. האיומים מתייחסים לכוונותיו של הנאשם ליטול את חייה של המתלוננת והם הושמעו לא רק באוזניה, אלא גם באוזני אימה. העובדה כי הנאשם המשיך במעשיו הרעים גם לאחר שהמטרה הגיעה לביתו, והוא גם התקשר לאמה של המתלוננת ואיים גם עליה במטרה להביאה לביטול התלונה, מלמדת על הלך נפשו של הנאשם ועל כי אין לו מורא מאימת הדין. נתונים אלו מעצימים את הסיכון מפני מימוש האיומים. למרבה המזל הנאשם לא פגעה באופן פיזי במתלוננת אך הפגיעה באמון,

ביחסי הקרבה, כמו גם בתחושת המוגנות והביטחון, במקרים רבים קשה אף יותר מהחבלות שנותרות על גופן של נפגעות העבירה.

26. הנאשם מסר לשירות המבחן כי ברקע לביצוע העבירות עומדות מחלוקות על נושאים יומיומיים הקשורים בהחזקת הבית, שהחריפו כאשר חלה הידרדרות במערכת היחסים הזוגית והוא חש כי מידת השפעתו בבית מצומצמת. המתחים והכעסים התגברו בזמן משבר הקורונה והלחצים הכלכליים בהם היו מצויים.

26. לאור כל האמור ובהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, במידת הפגיעה בערכים המוגנים ובמדיניות הענישה הנהוגה, מצאתי לקבוע את מתחם העונש ההולם בין מספר חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד 14 חודשי מאסר בפועל ורכיבי ענישה נוספים.

גזירת העונש המתאים לנאשם

28. אקדים תוצאה להנמקה ואומר כי לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בתסקיר המבחן ובמסמכים שהוגשו ובפסיקה הרבה שהגישו הצדדים, לא שוכנעתי כי עניינו של הנאשם נופל בגדרם של אותם חריגים שבחריגים המצדיקים הימנעות מהרשעה בדין. אנמק.

29. ככלל, נאשם שאשמתו הוכחה יורשע בדין, למעט מקרים חריגים שבחריגים בהם נמצא יחס שאינו סביר בין חומרת העבירה לבין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה. הרציונל העומד מאחורי כלל זה הוא הצורך להעביר מסר של הרתעת היחיד והרבים, לשקף את הפסול שבמעשה העבירה בעיני החברה ולאפשר הטלת ענישה ראויה. עם זאת ברי כי הענישה לעולם אינדיבידואלית ועל בית המשפט לבחון את נסיבות המקרה לגופו כמו גם את נסיבותיו האישיות של כל נאשם הנקרא לתת את הדין בפניו.

30. ההלכה בשאלת ההימנעות מהרשעה נקבעה בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (להלן: עניין כתב), כאשר החלטה לסיים את ההליך ללא הרשעה מותנית בהתקיימותם של שני תנאים מצטברים: הראשון - סוג העבירה בנסיבותיה מאפשר ביטול ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה נוספים, השני - ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם. על הנאשם הנטל להצביע על פגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויו שיקומו ועליו לבסס פגיעה זו בראיות (רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מדינת ישראל (21.10.18, סעיף 9); רע"פ 1535/20 דוקורקר נ' מדינת ישראל פס' 7 (15.03.2020)).

31. ההלכה הפסוקה הוסיפה וקבעה כי בין התבחינים השונים מתקיימת "מקבילת כוחות" במובן זה שכלל שמעשה העבירה חמור יותר, נדרש המבקש להימנע מהרשעה להוכיח פגיעה קונקרטיה ולא יהא די בתרחיש תאורטי או אף בהוכחת מידת וודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי. וגם ההפך הוא הנכון. ככל שמעשה העבירה קל יותר אפשר שבית המשפט יטה להסתפק בהוכחת פגיעה כללית יותר. למותר להזכיר כי בחינת היחס בין התבחינים השונים תעשה רק מקום בו השתכנע בית המשפט כי סוג העבירה, בנסיבותיה מאפשר לוותר על הרשעה מבלי לפגוע בייחוד שיקולי הענישה (ראו עפ"ג 44406-12-11 שואהנה נ' מדינת ישראל (16.2.2012); ע"פ 24457-03-15 26443-03-15 גוטרמן נ' מדינת ישראל (21.6.2015)).

32. מבלי לקבוע מסמרות, על דרך הכלל אני סבורה כי עבירות המבוצעות במסגרת התא המשפחתי אינן מתאימות לביטולה של הרשעה, ובפרט כאשר עסקין בשני אירועים בהם בכל אחד מהם ישנו ממד של חומרה, לבטח בהצטברותם. ראו; רע"פ 2323/17 מדינת ישראל נ' פלוני (12.6.2017); רע"פ 5431-15 פלוני נ' מדינת ישראל

(24.8.2015); רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (1.1.2013); רע"פ 7720/12 פלוני נ' מדינת ישראל (12.11.2012). אמנם אפשר למצוא מקרים בהם בתי המשפט נמנעו מהרשעת נאשמים בעבירות אלימות במשפחה, ואולם המדובר במקרים קונקרטיים ולא מצאתי כי אפשר להקיש מהם למקרה דנן. כידוע, הענישה היא לעולם אינדיבידואלית וכל מקרה נבחן לגופו תוך עריכת האיזונים המתאימים.

33. עניינו של הנאשם לא רק שאינו עובר את המשוכה בכל הנוגע לתנאי הראשון, הוא אף אינו עונה על התנאי השני. הנאשם יליד 1986 נשוי ואב לשתי קטינות, אין לחובתו הרשעות קודמות. נסיבותיו האישיות אינן פשוטות, הוא איבד את אביו בשריפה לפני כמה שנים, מתמודד עם מצב כלכלי ירוד ובעל חובות כבדים אותם מתקשה להחזיר. כיום נוטל קנאביס רפואי באישור להתמודדות עם קשיי שינה. וגם עומדות לזכותו נקודות זכות נוספות ובהן ההודאה, נטילת אחריות, הבעת צער וחרטה, והחיסכון בהעדתה של המתלוננת כמו גם בזמן שיפוטי. ואולם, לא עלה בידי הנאשם להצביע על פגיעה קשה וקונקרטית בשיקומו או בעתידו המקצועי אם ירשע בדן להבדיל מקביעה כי ביצע את העבירה.

34. הנאשם מנהל חנות בגדים הנמצאת בבעלותו מזה כ-15 שנה וכן מנהל חנות אונליין. הוא מבטא שאיפות להתקדם ולהתפתח אף מעבר לתחום הביגוד, למשל לתחום הקוסמטיקה. ממסמכים מיום 4.12.2022 ומיום 22.1.2023 עולה כי חברת טופ ביוטי שוקלת אפשרות העסקתו בחברה ואולם, מדיניות החברה, כך נטען אינה מאפשרת העסקה של נאשם שהורשע בפלילים. ואולם, לא ברור כלל ועיקר מדוע הרשעה בגין עבירות איומים עשויה לפגוע בתחום עיסוק זה ואינני סבורה כי יש להסתפק באמירה כללית "מדיניות החברה" (טענ/1-טענ/2). מעבר לכך, וזה גם העיקר, הנאשם מתפרנס משך כ-15 שנה מעבודה בתחום הביגוד, לדבריו עובד משעה 09:00-21:00 ואם לא ירשע, ואם יתקבל לעבודה, יוכל לעבוד במשמרות ושותפו יישא בנטל העבודה גם הוא. הרי אם כן, וודאות אין. וגם אם יש, הרי שבמקרה הגרוע, הרשעה עשויה לפגוע בשאיפותי להתקדם ולהתפרנס והיא לא תפגע במקור פרנסתו הקיים. דברים אלו נכונים בשינויים המחויבים, גם כאשר לאפשרות הנאשם להתפרנס מעבודה בתחום התיווך - המסמך שהוצג בפני מלמד כי הנאשם השתלב בקורס הכנה למבחן המתווכים שעתיד היה להתקיים בחודש מרץ (טענ/2). ובהינתן היציבות בתחום העבודה משך שנים רבות, האפשרות לפגיעה קשה וקונקרטית היא אינה וודאית, ואם להתנסח בעדינות, אפשרות זו רחוקה ושולית. ובמקרה דנן, גם ניכר כי העתירה להימנע מהרשעה נעוצה בטענת הנאשם כי: "עבודות שירות, זה יכול לגמור אותי, מבחינה כלכלית".

34. לזאת נוסיף כי גם ההליך השיקומי אינו מרשים או יוצא דופן, כזה המצדיק סטייה ממתחם הענישה. שירות המבחן התייחס בתסקיר לגורמי הסיכון כמו גם לגורמי הסיכוי. ברקע לביצוע העבירות עומדות מחלוקות בין הנאשם והמתלוננת באשר לנושאים יומיומיים, שהחריפו לנוכח המצב הכלכלי הדחוק ומשבר הקורונה. כן התרשם שירות המבחן כי הנאשם מתקשה בביטוי רגשותיו בצורה מקדמת, קושי בהתמודדות עם תחושות זעם, תסכול, חוסר נראות וזלזול. שירות המבחן מצא כי במצבים של תסכול ומצוקה הנאשם עשוי לפעול באופן אלים ולא מווסת וניכר כי הוא זקוק לטיפול ייעודי בתחום האלימות הזוגית. הנאשם אמנם החל בהליך טיפולי בתחום זה, אולם הקשר הטיפולי אינו רציף. תחילה נוצר עם הנאשם קשר דרך עו"ס משטרה אך הוא נותק, לאחר שלושה חודשים הוא שולב בטיפול פרטני אך לאחר כמחצית מהטיפולים הפסיק ביוזמתו וחרף עמדת הגורמים הטיפולים. האחרונים סברו כי הטיפול לא מוצה, הוצע לו לשוב להשתלב בקבוצה טיפולית אך הנאשם סירב. חרף כל זאת ומכיוון ששירות המבחן סבר כי ישנה נזקקות טיפולית והמתלוננת ג' דיווחה על שינוי לטובה בהתנהגותו של הנאשם בעקבות הטיפול, סבר שירות המבחן כי יש לנקוט בענישה שיקומית, להעמידו בצו מבחן וכן המליץ על ביטול ההרשעה. בנקודה זו חשוב לציין כי עובר לטיעונים לעונש ביקשה ההגנה כי יתקבל תסקיר משלים, אך הנאשם מפי בא כוחו מסר כי "הנאשם אינו סבור כי הוא צריך טיפול, אבל

אם שירות המבחן סבור, בבקשה". מכיוון שלא התרשמתי מרצינות כוונותיו של הנאשם ומשום שניכר כי מונע ממוטיבציה חיצונית ורצון להיטיב את מצבו המשפטי לא מצאתי לנכון לקבל תסקיר משלים. העובדה כי מיד וסמוך להחלטה זו פנה הנאשם למרכז דולב והוא שולב בטיפול קבוצתי תומכת אף היא במסקנה זו. מכל מקום, ההליך הטיפולי אינו יציב או רציף וניכר כי יש צורך להמשיך ולהעמיק בטיפול, כך גם אליבא שירות המבחן. צעדים אלו בהליך הטיפולי אינם מצדיקים חריגה ממתחם הענישה.

35. בסופו של דבר, המלצת שירות המבחן אינה תואמת את תוכנו של התסקיר. ניכר כי השיקול המרכזי שעמד לנגד עיני שירות המבחן הוא החשש מפני פגיעה אפשרית במקור התעסוקה, בעוד שחומרת העבירה ותוצאותיה נדחקו לקרן פינה. נכון כי מדובר בשיקול רלבנטי וחשוב, ואולם זהו אינו שיקול יחיד, מרכזי או בלעדי ולבטח אין יתר שיקולי הענישה ובהם גמול והרתעה נסוגים מפניהם. למותר לציין כי השיקולים לאורם פועל שירות המבחן במלאכת גיבוש המלצותיו, אינם בהכרח חופפים באופן מלא למגוון השיקולים שבית המשפט נדרש לאזן ביניהם בגזירת העונש. המלצת שירות המבחן כשמה כן היא - המלצה, ואין באמור בה כדי לכבול את ידי בית המשפט (ראו: רע"פ 1756/16 ימיני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (16.3.2016); רע"פ 10904/04 מיארה נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (9.12.2004); רע"פ 6908/04 איבגי נ' מדינת ישראל (27.7.2004); ע"פ 2048/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (14.11.2018); ע"פ 4472/16 עווד נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (15.06.2016); ע"פ 2015/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (5.8.2013)).

36. בענייננו, נסיבות ביצוע העבירות אינן פשוטות, זאת מהיבטים רבים, והן אינן מתאימות לביטולה של הרשעה. על אף שאין בנסיבותיו האישיות הרבות של הנאשם והצעדים בהם החל בהליך הטיפולי, להצדיק הימנעות מהרשעה, אלו בצירוף ההודאה והחיסכון בזמן השיפוטי ונטילת האחריות ועמדת המתלוננת, תשמשה לקביעת העונש הראוי. אזכיר כי גם ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות הוא פריווילגיה שבבסיסה עומדת תכלית שיקומי (רע"פ 5512/20 לוי נ' מדינת ישראל (16.8.2020); רע"פ 4081/20 טביגיטשווילי נ' מדינת ישראל (19.7.2020)).

37. בהינתן כל אלו לא מצאתי להעמיד הנאשם בצו מבחן. באם רצונו בשינוי כן ואמיתי, הוא יוכל להמשיך בהליך הטיפולי במסגרת מרכז דולב גם מבלי שצו מבחן ירחף מעל ראשו.

תוצאה

לאור כל האמור, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 2 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 14.2.2023. הנאשם יתייצב ביום 2.5.2023 בשעה 8:00 במשרדי הממונה במפקדת מחוז מרכז של שב"ס.

ב. הנאשם מוזהר כי עליו לעמוד בתנאי ההעסקה ובדרישות הממונה, לרבות בדבר איסור צריכת אלכוהול או שימוש בסמים שלא ברישיון, וכי כל חריגה מהכללים עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת עונש המאסר מאחורי סורג ובריח.

ג. 3 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות אלימות מסוג עוון לרבות איומים.

ד. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות אלימות מסוג פשע.

בנסיבות העניין לא מצאתי לפסוק רכיב כלכלי.

צו כללי למוצגים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי כחוק.

העתק גזר הדין יישלח לממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, י"ג ניסן תשפ"ג, 04 אפריל 2023, במעמד הצדדים.